[06-10-2026] కునోలో చిరుతల సందడి! KJP21కి 5 పిల్లలు; భారత్‌లో చిరుతల సంఖ్య 60కి చేరింది

మధ్యప్రదేశ్‌లోని
కునో నేషనల్ పార్క్ (Kuno National Park)
లో భారత చిరుతల సంరక్షణ కార్యక్రమానికి మరో చారిత్రాత్మక మైలురాయి నమోదైంది. భారత్‌లోనే జన్మించిన KJP21 అనే 32 నెలల ఆడ చిరుత ఐదు ఆరోగ్యకరమైన పిల్లలకు జన్మనివ్వడంతో, దేశంలోని మొత్తం చిరుతల సంఖ్య 60కి చేరింది. ఈ 60 చిరుతలలో 41 చిరుతలు భారత్‌లోనే జన్మించడం అత్యంత కీలకమైన పరిణామంగా నిలిచింది.

కేంద్ర పర్యావరణ, అటవీ మరియు వాతావరణ మార్పుల శాఖ మంత్రి భూపేందర్ యాదవ్ అక్టోబర్ 5, 2026న ఈ సంతోషకరమైన విషయాన్ని వెల్లడించారు. భారత్‌లో జన్మించి, తిరిగి భారత్‌లోనే పిల్లలకు జన్మనిచ్చిన మూడవ ఆడ చిరుతగా KJP21 ప్రత్యేక రికార్డు సృష్టించింది. ఇంతకుముందు ముఖి (Mukhi) మరియు KGP12 భారత్‌లో జన్మించి, ఇక్కడే పిల్లలకు జన్మనిచ్చాయి.

KJP21 పిల్లల జననం ఎందుకు ప్రత్యేకం?

ఈ ఐదు పిల్లల జననం కేవలం చిరుతల సంఖ్యను పెంచిన ఘటన మాత్రమే కాదు. భారత పర్యావరణ వ్యవస్థలో చిరుతలు సంతానోత్పత్తి చేసుకుంటూ తదుపరి తరాన్ని అభివృద్ధి చేస్తున్నాయనడానికి ఇది ముఖ్యమైన ఆధారం.

KJP21 స్వయంగా భారత్‌లో జన్మించిన చిరుత. ఇప్పుడు అదే చిరుత భారత్‌లోనే ఐదు పిల్లలకు జన్మనిచ్చింది. అంటే చిరుతలు విదేశాల నుంచి భారత్‌కు తీసుకువచ్చిన జంతువులుగానే మిగిలిపోకుండా, భారత భూభాగంలో తమ సొంత సంతతిని అభివృద్ధి చేసుకునే దశకు ప్రాజెక్ట్ చీతా చేరుకుంది.

బోట్స్వానా వంశపారంపర్యం ప్రారంభం

ఈ ఐదు పిల్లల జననంలోని మరో ముఖ్యమైన అంశం వాటి జన్యు వైవిధ్యం (Genetic Diversity).

KJP21కు జన్మించిన ఐదు పిల్లల తండ్రి బోట్స్వానా నుంచి భారత్‌కు తీసుకువచ్చిన మగ చిరుత. దీంతో ఈ పిల్లలు భారత చిరుతల సంతతిలో బోట్స్వానా వంశపారంపర్యానికి ప్రారంభాన్ని సూచిస్తున్నాయి అని కేంద్ర మంత్రి భూపేందర్ యాదవ్ తెలిపారు.

వన్యప్రాణుల సంరక్షణలో కేవలం జంతువుల సంఖ్యను పెంచడం మాత్రమే సరిపోదు. దీర్ఘకాలంలో ఆరోగ్యకరమైన, స్వయం సమృద్ధిగల చిరుతల జనాభాను నిర్మించడానికి జన్యు వైవిధ్యం (Genetic Diversity) ఎంతో ముఖ్యమైనది.

వివిధ ప్రాంతాల నుంచి వచ్చిన చిరుతలు సంతానోత్పత్తి కొనసాగించడం ద్వారా భవిష్యత్తులో భారత్‌లో మరింత వైవిధ్యభరితమైన, స్థిరమైన చిరుతల జనాభాను అభివృద్ధి చేయడానికి సహాయపడుతుంది.

భారత్‌లో ఇప్పుడు 60 చిరుతలు

KJP21 ఐదు పిల్లలకు జన్మనిచ్చిన అనంతరం భారత్‌లోని మొత్తం చిరుతల సంఖ్య 60కి చేరుకుంది. వీటిలో 41 చిరుతలు భారత్‌లోనే జన్మించడం ప్రాజెక్ట్ చీతా సాధించిన ముఖ్యమైన విజయాలలో ఒకటి.

దీంతో ప్రాజెక్ట్ ప్రారంభ దశలో విదేశాల నుంచి చిరుతలను భారత్‌కు తీసుకురావాలన్న ఉండగా, ఇప్పుడు భారత్‌లోనే జన్మించిన చిరుతల సంతతి కొనసాగుతున్న దశకు ప్రాజెక్ట్ చేరుకుంది.

ఇది ఒక్క సంవత్సరంలో సాధించిన విజయం కాదు. గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా కునోలో కొనసాగుతున్న చిరుతల సంతానోత్పత్తి, ఆరోగ్య నిర్వహణ, ఆహార జంతువుల లభ్యత, సహజ ప్రాంతాల నిర్వహణ మరియు శాస్త్రీయ పర్యవేక్షణ వంటి అనేక చర్యల సమిష్టి ఫలితమే ఈ పురోగతి.

2022 నుంచి చిరుతల పునఃప్రవేశం ప్రయాణం

భారత్‌లో చిరుతలు 1952లో పూర్తిగా అంతరించిపోయాయని అధికారికంగా ప్రకటించారు. అనేక దశాబ్దాల తర్వాత వాటిని తిరిగి భారత్‌లో ప్రవేశపెట్టేందుకు ప్రతిష్ఠాత్మకమైన ప్రాజెక్ట్ చీతా ప్రారంభించబడింది.

ముఖ్యమైన మైలురాళ్లు

సంవత్సరం	ముఖ్యమైన సంఘటన
1952	భారత్‌లో చిరుతలు అంతరించిపోయాయని అధికారిక ప్రకటన
17 సెప్టెంబర్ 2022	నమీబియా నుంచి తొలి దశలో 8 చిరుతలను భారత్‌కు తీసుకువచ్చారు
ఫిబ్రవరి 2023	

దక్షిణాఫ్రికా నుంచి 12 చిరుతల రెండో బృందం భారత్‌కు చేరుకుంది

2023

భారత్‌లో చిరుత పిల్లల జననం ప్రారంభమైంది

నవంబర్ 2025

భారత్‌లో జన్మించిన తొలి ఆడ చిరుత ముఖి ఐదు పిల్లలకు జన్మనిచ్చింది

ఫిబ్రవరి 2026

బోట్స్వానా నుంచి 9 చిరుతలు 6 ఆడ, 3 మగ భారత్‌కు వచ్చాయి

మార్చి 2026

జ్వాలా ఐదు పిల్లలకు జన్మనివ్వడంతో మొత్తం సంఖ్య 53కి చేరింది

ఏప్రిల్ 2026

భారత్‌లో జన్మించిన ఆడ చిరుత KGP12 అడవిలోనే నాలుగు పిల్లలకు జన్మనిచ్చింది

అక్టోబర్ 2026

KJP21 ఐదు పిల్లలకు జన్మనివ్వడంతో మొత్తం చిరుతల సంఖ్య 60కి చేరింది

Also Read :
విద్యార్థులకు కేంద్ర ప్రభుత్వం గుడ్‌న్యూస్! PM Vidyalaxmi పథకంలో గ్యారంటర్ లేకుండా విద్యా రుణం, వడ్డీలో భారీ రాయితీ!

KJP21 ఐదు పిల్లలకు జన్మనివ్వడంతో మొత్తం చిరుతల సంఖ్య 60కి చేరింది

బోట్స్వానా నుంచి వచ్చిన 9 చిరుతలను 2026 ఫిబ్రవరి 28న కునోలోని క్వారంటైన్ ప్రాంతంలోకి తరలించారు. ఈ బృందంలో 6 ఆడ మరియు 3 మగ చిరుతలు ఉన్నాయి.

ప్రపంచంలోని ప్రముఖ వన్యప్రాణి సంరక్షణ కార్యక్రమాల్లో ప్రాజెక్ట్ చీతా

ప్రాజెక్ట్ చీతా 17 సెప్టెంబర్ 2022న ప్రారంభమైంది. నమీబియా, దక్షిణాఫ్రికా, ఆ తర్వాత బోట్స్వానా నుంచి చిరుతలను భారత్‌కు తరలించడం ద్వారా దేశంలో చిరుతల జనాభాను పునరుద్ధరించే ప్రయత్నం కొనసాగుతోంది.

PIB ప్రకారం, 202223లో నమీబియా మరియు దక్షిణాఫ్రికా నుంచి మొత్తం 20 చిరుతలను భారత్‌కు తీసుకురావడం ద్వారా, పెద్ద మాంసాహార జంతువుల ఖండాంతర మార్పిడి (Intercontinental Translocation) లో ఒక ముఖ్యమైన ప్రయోగాన్ని చేపట్టారు.

తర్వాత 2026లో బోట్స్వానా నుంచి కూడా మరిన్ని చిరుతలను భారత్‌కు తీసుకువచ్చారు. ఈ చర్య ద్వారా భారత చిరుతల జనాభాలో జన్యు వైవిధ్యాన్ని పెంచడంతో పాటు, దీర్ఘకాలంలో స్థిరమైన చిరుతల జనాభాను నిర్మించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు.